Zarządzenie Nr 21 / 2026 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 września 2026 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Cisy nad Liswartą”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426, 737 i 912) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody Cisy nad Liswartą, zwanego dalej „rezerwatem” położonego w gminie Herby, w powiecie lublinieckim.

§ 2.

Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określa się w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3.

Opis sposobów ochrony czynnej gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, określa się w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4.

Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia podpisania.

Z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Przemysław Skrzypiec
Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
/podpisano elektronicznie/

Załączniki do Zarządzenia Nr 21 / 2026 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 września 2026 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Cisy nad Liswartą”.

Załącznik Nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Uszkodzenia przez zwierzynę podrostu i nalotu cisowego.	Istniejące wewnętrzne, istotne	Utrzymanie ogrodzeń dla cisów.
2.	Ograniczanie warunków wzrostu cisów w wyniku silnego rozwoju innych gatunków drzewiastych.	Istniejące wewnętrzne, istotne	Przeprowadzanie cięć korygujących i prześwietlających.
3.	Zamieranie nalotu i podrostu cisowego w wyniku silnej ekspansji roślin runa i podszytu.	Istniejące wewnętrzne, istotne	Pielęgnacja nalotu i podrostu cisowego wewnątrz ogrodzeń.
4.	Brak naturalnego odnowienia cisów.	Potencjalne wewnętrzne, średnio istotne	Zainicjowanie naturalnego odnowienia cisów.

5.	Ograniczenie bioróżnorodności.	Potencjalne wewnętrzne, średnio istotne	Pozostawianie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu całości drewna uzyskanego w wyniku realizowanych w rezerwacie prac ochronnych i cięć związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego.
6.	Degradacja zespołów roślinnych w wyniku schodzenia turystów z udostępnionej trasy ruchu pieszego i jej niewłaściwego wykorzystywania.	Potencjalne wewnętrzne, średnio istotne	Utrzymanie drewnianego szlabanu i trasy ruchu pieszego.

Załącznik nr 2

1. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	***Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego.***	***Lokalizacja zadania – Nadleśnictwo Herby*** ***Leśnictwo Połamaniec [oddz./pododdz.]****	***Rozmiar zadania ochronnego.***
1.	Pozostawianie na terenie rezerwatu do naturalnego rozkładu całości drewna uzyskanego w wyniku realizacji cięć korygujących i prześwietlających.	Cały teren rezerwatu	100% masy drzewnej (bez rozdrabniania).
2.	Wymiana drewnianego szlabanu nad ścieżką dydaktyczną.	184k / 184l, na trasie ścieżki dydaktycznej, w miejscu istniejącego szlabanu	1 szt.

3.	Usuwanie nalotów i podrostów ograniczających przejście ścieżką dydaktyczną.	184k / 184n 184k / 184l 188b / 188f 188d / 188f	W zależności od potrzeb.

2. Opis sposobów ochrony czynnej gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	***Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego.***	***Lokalizacja zadania – Nadleśnictwo Herby*** ***Leśnictwo Połamaniec [oddz./pododdz.]****	***Rozmiar zadania ochronnego.***
1.	Utrzymanie ogrodzeń dla cisów, poprzez: konserwację / wymianę ogrodzeń i ich elementów; usuwanie drzew zagrażających utrzymaniu ogrodzeń w sprawności.	188f – wschodnia część wydzielenia przy ścieżce dydaktycznej	W zależności od potrzeb.
2.	Usuwanie części, ewentualnie całych drzew, powodujących silne zacienienie lub uszkodzenia mechaniczne gałęzi i pędów cisa.	Cały teren rezerwatu	W zależności od potrzeb.
3.	Ręczne (sierp, sekator) usuwanie roślin runa i podszytów, powodujących zamieranie siewek i podrostów cisa.	188f (wewnątrz ogrodzeń)	W zależności od potrzeb stwierdzonych na gruncie, na powierzchni 0,22 ha.
4.	Zainicjowanie naturalnego odnowienia cisów poprzez	188f (wewnątrz ogrodzeń)	Ręczne wykonanie prac na powierzchni ok. 20 m^2,

	zdarcie wierzchniej warstwy ścioły i wzruszenie gleby wewnątrz ogrodzeń.		w miejscu potencjalnego występowania odnowienia naturalnego cisa.

*Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Herby na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r.